

SELMECI UJSÁG

Társadalmi hetilap.

Előfizetési árak.		Felelős szerkesztő	Kiadó és laptulajdonos:	Hirdetési díjak millimeter árszabás szerint.
Selmebányán:	Vidéken:	Wagner László dr.	Nádasy Ferenc	Nyitltér sora 40 fillér.
Egész évre 8 K — f.	Egész évre 9 K — f.	Selmebánya.	Zólyom.	Hirdetési és előfizetési díjak a kiadó címére Zólyomba küldendők.
Félévre 4 K — f.	Félévre 4 K 50 f.	Szerkesztőség: Deák Ferenc-utca 2.	(Telefon szám. 11.)	
Negyedévre 2 K — f.	Negyedévre 2 K 30 f.			
Megjelenik minden csütörtökön.		Főmunkatársak: A főiskola hallgatói.		Kéziratokat nem adunk vissza.

A lap tiszta jövedelmének 25 százalékát a „Főiskolai-Kör Otthona“ javára fordítjuk

Mozogjunk.

A virilisták névjegyzéke az igazoló választmány által ki lett igazítva. Ha a beadandó felebbezések folytán az eljárást meg is semmisítik vagy a határozatokat részben megváltoztatják, az már sokat nem fog változtatni az adó alapon a bizottságba kerülő tagok névsorán. Most már tudjuk, hogy kik kerülnek virilistaság címen a bizottságba. Egy lépéssel mehetünk tovább. Következik a választás, a bizalom kérdése. Mozogjunk.

A létezésnek törvényei vannak s ezek közé a törvények közé a küzdelem joga és kötelessége is tartozik. Minden élőnek küzdenie kell a létért. A létezéshez, az élethez való jog nagyságát a küzdelemre képesítő erők nagysága határozza meg. Minél kisebb a rendelkezésre álló erő, annál nagyobb a gyöngeség és kevesebb a jog a létezéshez.

Ez ugyan erősen materialisztikus felfogás, de tagadhatatlan tétel, amely az isteni bölcsességen alapuló gyönyörű világrend létezésének egyik titka. A gyöngye elcsenevész, a csenevésznek pusztulni kell, az erős marad és tovább fejleszti a létezést, a nagy világot. Az élet, a bukás egyaránt törvény.

Az országos függetlenségi párt kicsiből lett nagygyá a hirdett eszmékben rejlő hatalmas erő folytán. Ez az erő adja meg neki a létezéshez való jogot, a szabadelvű pártot gyöngesége, a beteg eszmék buktatták meg. A függetlenségi párt eszméi, a bennük rejlő erő rövid idő alatt egy országot hódítottak meg és uralkodni fognak, uralkodniok kell. Személyek, egyesek, akik az eszmékről megfeledkeznek, gyöngék lesznek, bukhathatnak, de az eszmék nem. Azok uralkodni fognak.

Ezek az eszmék ébresztették városunkban is életre a függetlenségi és 48-as pártot s a párt az eszmék erejénél fogva a támadások ellenére támogatás nélkül nemcsak született, de létezik, sőt erősödött is. Az egyetlen tényező városunkban, amelyből a közállapotok orvoslását várni lehet.

A párt létezése jogává és kötelességévé teszi a küzdelmet. A jogot gyakorolni, a kötelességet teljesítenie kell, ha tovább is létezni akar. Meg-

halni vagy küzdeni, más választás most nem létezik.

A küzdelmet a törvényhatósági bizottsági tagok választásánál is fel kell vennie azokkal a pártokkal szemben, melyek léteznek, hatalmaskodnak ugyan, de gyöngeségük, eszméik szegénysége folytán országszerte már régen nyilvánvalóvá lett.

A függetlenségi párt a város közönségének egy élő organuma s mint ilyennek joga és kötelessége egyaránt erőit abba a harcba belevinni, amely a város létezése és haladása érdekében most egy éve megindult és folyik állandóan, abba a harcba, melynek folytatását képezi a városi közgyűlés embereinek jó megválasztása. A küzdelem olyan kötelessége a pártnak ebben a harcban, mint a befolyástól való tartózkodás a városi kormányzat részéről.

A csöndesség most igen nagy, ez vagy gyöngeséget jelent vagy a passzív viselkedés jele. Mi az utóbbit hisszük. Elismerjük ugyan, hogy ez is egyik neme a küzdelemnek s hogy ennek is megvan a szüksége néha, de nem most. Most tenni, küzdeni kell még akkor is, ha a harc győzelemmel nem biztat.

A tétlen kesergés, az a felfogás, hogy a küzdelem úgy is hiába való, mert a szomorú közállapotokon segíteni, a régi rendszer visszasságait legyőzni városunkban úgy sem lehet, gyöngeségre vall és hamis. Ez a pártot egyenesen a létezés jogától fosztja meg s bizonyítékát képezné annak, hogy városunknak halni, pusztulni kell, mert nincs erő, mely ellentállna.

Uraim: Ne aludjunk. A függetlenségi pártnak harcolni, küzdeni kell. Ahol nincs küzdelem, ott nincs élet. Vagy tegyük le a felavatott zászlót. — Ha aluszunk, ahoz a zászlóhoz nincs jogunk.

Mozogjunk.

A virilisták.

Az igazoló választmány a legtöbb adót fizetők névjegyzékét a városháza tanácstermében hétfőn délelőtt tartott nyilvános ülésében igazította ki. Ez alkalommal szándékosság nélkül ugyan, de oly törvénysértést követett el, mely az egész eljárást semmissé és érvénytelenné teszi.

Az 1886. XXI. t.-c. 25. §-a szerint

ugyanis „érvényes határozathozatalra az elnökkel 5 tag jelenléte szükséges,“ valójában pedig csak négy tag volt jelen és pedig Jezsovits Károly, az elnök, Fizély Károly, Hornyacsék István és Joerges Ágost, sőt amikor Joerges Ágost adójának kétszeres számítása ügyében határoztak, csak három, mert Joerges Ágost a saját dolgában nem határozhat. Stuller Gyula dr. ugyan kétszer megjelent, először amikor a kétszeri adószámításra való igényét bejelentette, fél tizenegykor, másodsor pedig tizenkét órakor, amikor a határozathozatalnak már vége volt, de ez nem jelenlét.

Reméljük, hogy a beadandó felebbezés tárgyalása során a bíráló választmány épen oly szigorúan törvényes álláspontra fog helyezkedni, mint január 29-én az igazoló választmány, amikor a függetlenségi párt tagjainak megválasztását semmisnek mondta ki részben azért, mert a választás 4 perccel később, részben azért, mert a régi törvénytelen divat szerint történt.

A bizottság következetlenségbe is esett. Erdély Gyula körmöcbányai kir. járásbíró írásban jelentette be igényét a kétszeres adószámításra, de mivel sem igazolta azt. Az elnök helyesen azon álláspontra helyezkedett, hogy a törvény rendelkezése szerint az igény igazolása szükséges lévén, az írásbeli jelentkezést tudomásul vehetőnek a hiány folytán nem tartja és amint mondta, különben sem ismeri Erdély Gyulát. Amikor azonban kérdést intézett a bizottság többi tagjaihoz, ezek az ismeretséget már vállalták s ezen az alapon Erdély igényét igazoltnak mondta ki.

Később megjelent személyesen Fekete Lajos miniszteri tanácsos és köztudomás szerinti tanári és erdészminőségére hivatkozott. — Ettől a választmány már az igénynek oklevéllel való igazolását kívánta, amire a miniszteri tanácsos haragra lobbanva sarkon fordult és úgy ott hagyta a faképnél a választmányt, mint Szt. Pál az oláhokat.

A következetlenség még abban is megnyilvánult, hogy Schwarcz József szálloda bérlőt azért hagyták ki a sorból, mert két éve még nem lakik városunkban, ellenben Erdély Gyulát igazolták, habár több mint két éve már Körmöcbányán lakik.

A legtöbb adót fizetők sorrendje helytelenül lett néhány más személy tekintetében is megállapítva. Ezt valószínűleg a bíráló választmány szintén ki fogja igazítani.

A legtöbb adót fizetők közül a bizottságba a határozatok szerint következők kerülnek:

Vankovits Lajos 1890-60, Joerges Ágost 1509-24, (kétszeres) Tóth Imre dr. 1375-04, (kétszeres) Kőrös László 1167-94, (kétszeres) Székely Vilmos 1163-36, (kétszeres) Svehla Gyula 985-50, Kapp Jakab dr. 940-76, (kétszeres) Fodor László dr. 914-88, (kétszeres) Kachelmann Viktor dr. 872-40, (kétszeres) Stuller Gyula dr. 842-94, (kétszeres) Faller Károly 824-02, (kétszeres) Sztankay Ferenc 730-77, Heincz Hugó 724-12, (kétszeres) Osztróluczy Gyula 713-18, (kétszeres) Broszmann Jenő 653-40, (kétszeres) Bolemann Géza 641-04, (kétszeres) Engel Zsigmond 613-75, Erdély Gyula 602-48, (kétszeres) Goldfusz Mihály 601-28, Csányi Ottó 594-22, Ernst Zsigmond 581-19, Fizély Károly 554-50, Bartha Béla dr. 540-00, (kétszeres) Vadas Jenő 540-00, (kétszeres) Baán Elemér 534-00, (kétszeres) Baumert Dániel 524-92, Wágner László dr. 521-70, (kétszeres) Weisz Jakab 517-84, Schwarcz Ottó dr. 485-65, Murancsan Antal 472-97, Cseh Lajos 407-70, (kétszeres) Bukovics István 389-34, Wágner László dr. Erdély Gyula adójának kétszeres számítása ellen az ülés során szóval felebbezést jelentett be.

A mérleg.

Amikor a bányakincstárnak selmebányai mérlegéről és hiányairól kezdtünk írni, nagyon sokan közleményeinket pusztá izágaságnak tulajdonították s akadtak olyanok is, akik az ellenünk való hangulatsinálás kedvéért a „Selmebányai Híradó” hasábjain sem resteltek kifejezést adni annak ellenére, hogy minden alkalommal bizonyítékokra hivatkoztunk.

Az aggályok felmerülése után vizsgálatot kértünk a rendőrkapitányságnál. Ez a vizsgálatot el is rendelte s annak fogantatásával Pogány Bélát, a mértékhitelítő hivatal vezetőjét bizta meg. Ezen hivatal részéről ugyan meg lett ejtve a vizsgálat, de rosszul, mert Pogány Béla azt jelentette be felettes hatóságának, hogy a mérleg kifogástalan.

Mint hogy a rendőrkapitányi hivatal a további eljárást be akarta szüntetni a kiadott végzés szerint és a szokott módon a felette kényes és közérdekű kérdéssel foglalkozni nem akart, kénytelenek voltunk sürgönyileg a kereskedelemügyi miniszterhez fordulni, aki az eljárással a m. kir. országos mértékbizottságot bizta meg, amely bizottság sürgönyileg kért felvilágosítást.

Egy pár napra sörgönyválaszunk után megjelent a bizottság kiküldöttje és a múlt hét folyamán megejtett vizsgálat alkalmával megállapította, hogy a mérleg tényleg nem jó, mert 100 kilogrammonként 4 klg. eltérés mutatkozik az eladó kárára. Ennek folytán a kiküldött Bátor Ferenc mérnök a mérlegnek a közforgalomból való kivonását is elrendelte s a bányakincstár a mérlegnek a közönség részére való használatát be is szüntette.

Megállapítjuk, hogy a rendőrkapitányi hivatal nemcsak mulasztást követett el azzal, hogy a mérleget dacára annak, miszerint az közforgalomban állott, sohasem

vizsgáltatta meg, hanem ez alkalommal is felületesen járt el, mert a mérleget habár az hitelesítve sem volt, ismételt figyelemzetéseink és a törvényes rendelkezések ellenére továbbra is közforgalomban hagyta. Megállapítható most már, hogy a rendőrkapitányság a vevőközönségnek óriási kárt okozott mulasztásával.

A közönség érdekében felkérjük a városi tanácsot, hogy sürgősen gondoskodjék az ügyletek lebonyolítása végett egy közmérleg felállításáról.

Ez alkalommal nyilvánosságra kell hoznunk azon értesülésünket is, hogy a bányakincstárnak hegybányai hidmérlege is rossz és pedig — úgy látszik még rosszabb, mint a selmebányai. Etele Károly tópataki plébános ugyanis eladott egy szekér szénát a kincstárnak s a szénát a selmeci mérlegben is megmérte és a hegybányain is. A kocsirakomány Hegybányán 80 kilogrammal mutatott kevesebb súlyt, mint a selmebányai mérlegben, amely a vizsgálat szerint szintén a vevő kárára mutat kevesebbet.

A közönség érdekében kérjük a bányakincstárt, hogy ezt a mérleget is megvizsgálta és a vizsgálat eredményét megfelelő intézkedés tételével mellett nyilvánosságra hozni sziveskedjék.

A cigányok.

Országszerte a cigányok garázdálkodnak, alig van nap, amikor erről ne olvassunk. A cigány kérdés már régi keletű és eddig még mindig rendezetlen. Alkalomszerűen tartjuk Pestvármegyének 1796-ban alkotott szabályrendeletét közölni, melyet a garamszentkereszti püspöki levéltárban fedeztünk fel.

Tekintetes Nemes Pest, Pilis és Solt törvényesen egyben-kapcsolt Vármegyéknek Köz-Gyűléséből.

A' Köz-Bátorságnak gyakor veszedelmei, mellyek a' rossz erköltsü Polgároktul, a' jobbaknak, mind Személyeire, mind Tulajdonaira naponként nevedekve származnak, és orvoslás végett, mind azon módok fontolóra vetetvén, melyek nemtsak a' sűrű Történetek által megingatott Polgári bátorságot megerősíthetik, hanem azoknak gonosz igyekezetét — is meg-gátolhatják, kik el-felejtkezvén a' Polgári Rend tartásból minden szempillantásban reájok háramló jó-téteményekről kötelességek' letapodásával, . . . másokat . . . bátortalan nyúghatlanságban ejteni nem irtóznak,

A' Vármegye Kerülettyében-levő lakosok, Személyeinek, és Tulajdonainak ótalmára, ugy szinte a Rossz-embereknek: fő képpen pedig a' Tolvajoknak zabolázására, az alább foglalt Rendelést tette, és szoros megtartás végett: mindeneknek élőnyelven eleiben-adja, a' mint következők:

A' Tolvajoknak és más Rossz-embereknek megzabolázására tzelező

Rend-Tartás.

Negyedik szakasz.

A' Tzigányokról.

§. 1. Tzigánynak Eredete' Helyéről el-költözni, és másutt telepedni szabad nem

leszen, ha tsak magát paraszti Foglalatosságok, és jó viselet által arra érdemessé nem tette, hogy más Lakosokkal egy karban helyeztessen. Erre való nézve:

§. 2. Idegen Tzigánynak a' telepedés kü-lömben sehol meg ne engedődgyön, hanem ha Származása Helyéről, jámborsága' és élete' módgya felől, valamelly Vármegye' Tisztviselőjének hiteles Bizonyító-Levelét elő-mutattya.

§. 3. Más Tzigánynak, mint a' ki kézi Mesterségével keresi kenyerét, a' Vándorlás szabad nem leszen, ennek-is pedig egy segítő Személyen kívül többeket magához kaptsolni tilalmas.

§. 4. A' mely Tzigány munka' üdején henyélésben, vagy ezen Rendelés által-hágasában tapasztaltatik, büntetessen hat napi ollyas kézi munkára, mely Közhaszonra szolgáljon, ezenkívül ha idegen, utasittasson vissza Eredete' helyére.

§. 5. Még büntetésül dolgozik, egyéb tartást, mint a' melly más Raboknak adódik, nem kívánhat: sótt magát ujjabban-is vétkessé tevén, a' munkán kívül veréssel is fenytthetetik.

§. 6. Nagyobb csoportban Tzigányoknak Passus mellett sem szabad kóborolni, ugyan azért akár hol találtatnak; fogattassanak meg és ha ellenek más gyanu nintsen, hat napi munka után utasitassanak a' Passusban meg-jedzett helyre.

§. 7. Ha pedig tellyességgel nem lehetne őket munkára fordítani, tehát a' hat napi munka helyett Testi érzékeny büntetéssel, a' Vétkesnek Complexiójához, és érdemi-hez-képest fenytthessenek; ugy azonban, hogy efféle Büntetés 24 Páltzát soha meg ne haladgyon.

§. 8. A' melly Tzigánynak, más Lakosok' módgya szerint állandó lakása, és maradása nintsen: Lovakat tartani, avagy azokkal kupetzkedni, egy-átallyában szabad nem leszen, a' melly Tzigány pedig egyszer Ló-lopásban, vagy lopott Lónak lappangtatásában tapasztaltatik, az ha mingyárt kü-lömben tehetsége volna és magát más Lakosokhoz alkalmaztatná-is, a' Ló-tartástul egy-átallyában tiltasson el.

Ezen rendelés ellenében Ló találtatván a' Tzigány' kezén, vetessen el tőle, ha annak igazán lett Szerzését meg-bizonyítaná-is vagyis egyébaránt mint Tolvajjal ugy kellek banni, az ekképen el-foglalt Ló pedig, minden halasztás nélkül kótya-ve-tyélve a' többet ígérőnek, ugy amint kél, árultasson-el, és ára adattasson ezért a' Tzigánynak: ki első esetben Tetteért 12 Páltzával, másodikban 24-el büntetődgyön, a' harmadikban pedig érzékenyebb büntetése végett küldődgyön a' Vármegye, Fogházába.

§. 9. Minden Helységben a' hol Tzigányok laknak, rendeltessen egy kü-lönös, jámborságáról Esméretes Személy: ki a' Tzigányokra és azoknak viseletére vi-gyázzon.

§. 10. A' Tzigányok eránt-való Fő-vigyázás Eskütt Urakra bizattván, azok a' Tzigányok' viseletéről üdörül üdöre tudósítást fognak kívánni, és ha mi Fogyatkozást tapasztalnánk, azt foganatossan orvosolni.

A fedezetlen határidőüzlet.

(*) Mi a fedezetlen határidőüzlet? Játék. Mivel játszanak? Amiért imádkozik a jámbor lélek, dolgozik a rabszolga, szrájkol a modern munkás: a kenyérral. S kik játszanak? Akiknek soha sem volt eladni való buzájuk, ellenben van pénzük, hogy a kötés esetleges különbözetét megfizethessék. Ha nem fizetnek, az sem baj. A kár a családban marad, azaz a börzén. A házára nem háramlik haszon, ha egy börziánernek többje van százezer forinttal; azt sem bánja, ha belebukik az üzletbe. Ez mind igaz. De mert bukni, különbözetet fizetni szívesen senki sem akar, világos, hogy többen játszanak az alacsonyabbra, mint a magasabbra. Vagyis a fedezetlen határidőüzlet csak arra jó, hogy a termés árát leszorítsák. Aligha van a börzék annáleseiben példa, hogy az árakat ok nélkül verték volna föl, legfeljebb arra, hogy mikor a rossz termés szemmel láthatóvá vált, akkor a játékbuzának is fölment az ára. Előnyére tehát a börzejáték a termelésnek soha nem volt, nem is lehetett. Ezért kívánják a gazdák egyhangulag a fedezetlen határidőüzlet eltiltását.

Vagy talán a kenyeret fogyasztó közönségre hasznos ez a játék? Dehogy. A papiros-buzából sohasem süthetnek kenyeret. A kész buzának ára lesz mindig az irányadó a kenyérárakra. Sőt még az sem. Amikor olesó a buza, a pékek nem szállítják le arányosan a kenyérárakat, de amikor emelkedik, készek aránytalanul emelni az árakat, mert nekik a közvetítő kereskedőt is el kell tartani s ezeknél megint az a ravasz fogás járja, hogy a lisztre csinálnak kötések. Szóval a kész búzával a kész liszttel, a kész kenyérral mindig nyereszkednek, mindig játszanak — a termelő és a fogyasztó közönség kárára. S a játékból milliomosokká lesznek akárhányan, míg a gazdaosztály tönkremegy, a fogyasztó nem bírja el a drágaságot. Azt a régi jó időt pedig, mikor a hatóságok szabták meg a kenyér súlyát, árát s a ravasz péket pellen-gér alá állították, manapság mint barbár középkort emlegetik, ellenben a börzejáték a liberalizmusnak legszebb intézménye, melyhez még nyulni sem szabad, amellyel való visszaéléseket a szabadság tiszta lobogójának védelme alá helyezik.

A fedezetlen határidőüzletnek az árak szabályozásához joga nincsen. Ez a játék nem jobb a kártyajátéknál, a versenyfogadásoknál. Mint magánmulatság, amíg a játékosok magánügye maradna, nem is ártana. De nem marad annak. A börzén akárki hozzájuthat a kötésekhez, egy részét a gazdáknak is játékra csábítják s végső eredményében mégis csak befolyásolják a kész árunak értékét. Ha ezt a kérdést elválaszthatnák valahogy, ha csak a börze látogatóira szorították a játék, ha a kész cikkek árait vele le nem nyomnák, senkinek szava nem lehetne ellene, mint magánosok mulatsága ellen, de minden jóérzésű embernek tiltakoznia kell, ha látja, hogy a börzejátékkal megkárosítják a termelőket s nem könnyítenek a fogyasztókon, ellenben vagyont szereznek a házardjátékosok, sőt e címen a társadalom előkelőségei közé kapaszkodnak föl.

A jóízű kereskedők maguk is belátják, hogy a fedezetlen határidőüzletre szükség nincsen, az semmiféle jó hivatást be nem tölt. Kára annál több van neki. A börzére csalja a nagy nyereség reményével a jóhiszeműeket s akárhányszor a szolid, a számító kereskedőt is rabjává ejti a játéknak s évente elpusztul a társadalom jobb elmeiből egy egész sorozat, viszont helyükbe a házard jellemek lépnek. Rendszeres demoralizációja ez a társadalomnak azonkívül, hogy a termelésre károsan hat, az árakat helytelen alakulásra bírja, úgy, hogy a kész árunak és a papiros-árunak kiegyenlítése mindig nehéz s mindig a kész árunak kell megsínylenie a börzés urak játékszenvedelmét.

Amikor a pécsi gazdaggyűlés újra sorompóba lép a fedezetlen határidőüzlet ellen, az ország érdekében cselekszik. Mert a börze védelmezi a játékra való jogát s ha vannak is, kevesen vannak, akik a játéknak az árakra való befolyását akadályozni akarják. Mert a börze alapelve: a házardjáték értékpapirokban és gabonakötésekben. Ezt a mulatságot nem hajlandók elengedni. Az állam azonban eltilthatja s el is kell tiltania.

H I R E K.

— **Személyi hír.** A m. kir. földművelésügyi miniszter *Fekete Lajos* min. tanácsost, ny. főiskolai tanárt megbizta továbbra is a növényföldrajzi megfigyelések vezetésével és az adatok feldolgozásához segítségére *Blattny Tibor* és *Dánielisz Elek* m. kir. erdészjelölteket rendelte ki.

Róth Gyula m. kir. erdészt, kinek nevével a szakirodalom terén felette gyakran találkozunk a IX. fizetési osztályba sorozott m. kir. adjunktussá nevezte ki.

Rónai György m. kir. erdészjelöltet áthelyezte Selmecbányára és kinevezte ideiglenes minőségben az erdőrendezéstani tanszékhez tanársegéddé a X. fiz. osztálynak megfelelő illetményekkel.

— **A Kóburgok köréből.** Kóburg Ágost Lajos herceg, aki a Kóburgok Koháry ágából származó és 1881. évben elhalt idősebb Ágost hercegnek és a februárban elhalt Klementina orleánsi hercegnőnek második gyermeke, Ferdinánd bolgár fejedelem és Fülöp hercegnek volt fivére, hatvankét éves korában hosszabb betegeskedés után meghalt. Három fiugyermeke maradt: a negyvenegy éves nőtlen Péter herceg, a negyven éves Ágost Lipót herceg, kinek felesége Mária Immakulata királyi hercegnő és a harminchét éves Lajos Ágoston herceg, aki Matild bajor hertegnőt vette nőül.

— **Ezüst lakodalom és eljegyzés.** Fodor László dr. a m. kir. bányászati és erdészeti főiskola rendes tanára kedden délelőtt ünnepelte házasságának 25 éves fordulóját, ugyanekkor jegyezte el a köztisztületben álló házaspár kedves leányát, Olgát Stöhr Jenő bányamérnök jelölt. A kettős ünnepély alkalmából számosan üdvözölték a szülőket és jegyeseket.

— **Örömhír.** A mostani végrehajtási törvény szerint a közhivatalnokoknak ezerhatszáz koronán felüli fizetése lefoglalható.

A végrehajtási törvény módosításán fáradozó igazságügyminiszter a létminimumot ezer koronában állapította meg és a javaslatban csak ezen összeget meghaladó fizetés lefoglalását engedi meg. A hír az adósoknak valószínűleg nagy örömet fog szerezni.

— **Athelyezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Szembratovics Sándor m. kir. bányamérnököt Hodrusbányáról Hegybányára helyezte át. Helyébe Sztarna Sándor jön Teremtőtáráról.

— **Az idők jele.** Értesülésünk szerint a selmeci népbank a betétek után fizetett kamatlábat szintén felemeli, hogy biztossítsa magának a betétek állandóságát. A fővárosi pénzügyintézetektől pénzt a vidéki pénzügyintézetek vagy egyáltalán nem kapnak vagy csak 6—7 %-ra s így kényszerülve vannak a kis tőkét az eddiginél nagyobb előnyben részesíteni.

— **Léva város gyásza.** Mácsai Lukács Léva városnak tizennyolc éven át polgármestere, kulturális intézményeinek alapítója folyó hó 9-én életének 83-ik évében elhunyt. A város közönsége 11-én kísérelte utolsó útjára nagy halottját.

— **Halálozás.** Botka Győző, a selmecbányai kir. járásbíró irnoka csütörtökön hirtelen másfél napi rosszullet után meghalt. Halálát bélsavarodás idézte elő. Azon lábra kapott hír, hogy részese volt egy korponavidéki paraszt által a selmeci takarékpénztár kárára elkövetett váltóhiteltelezési csalásnak s az intézett részéről történt fenyegetés folytán a büntetéstől való félelmében követett el önmérgezést, alaptalan.

— **Balhir.** A városunkban mult héten megtartott őszi bucsun résztvevők között lázas sietséggel kerestek egy zsarnócavidéki asszonyt a postások. Az asszony részére kézbesített sürgöny azt hozta hírül, hogy háza leégett és 5 éves gyermeke pusztult az égő házban. A bucsusok ájtatosságát kétségbeesett sirás zavarta fel hamarosan.

— **A szántói savanyuviz forrás.** Azon fentartással közölt hirt, hogy a szántói savanyuviz forrás apadóban van Konkoly-Thege Sándor a forrás főbérleje alaptalannak jelenti ki. A cáfolatot megnyugvással vesszük tudomásul. A hír Ipolyságról került hozzánk.

— **Affér a sintérrel.** Ifj. Marschalko Gyula kereskedő kuttyáját az ebzárlat miatt a sintér hurokra fogta. A tulajdonos ezen annyira felháborodott, hogy erős felindulásban felpozította a nyílt utcán. Valószínűleg elvi jelentőségű határozatot fog hozni valamelyik bíróság abban a kérdésben hatósági közeg-e a sintér, vagy sem. Ha hatósági közegnek minősítik, a pofon esetleg nagyon drága lesz.

— **A temetkezési egylet közgyűlése.** A Selmecbánya—Rónai Általános Temetkezési és Segélyző Egylet szeptember 22-én délután 2 órakor a városi vigadó termében tartja meg rendkívüli közgyűlését. Ezen a közgyűlésen fogja megtenni a kiküldött nagybizottság jelentését munkálatairól és javaslatait az egylet megmentésére, valamint a választások is meg fognak ejtetni. Azok, akik indítványokat akarnak tenni, kötelesek azt 8

nappal előbb az elnöknél beadni. A dologban az a feltűnő, hogy a városi közgyűlés által kért és megsűrgetett vizsgálat még megejtve nem lett s azt a nagybizottság előbbi elhatározásából eltérően most nem akarja bevárni. A tagok érdekében kérjük, hogy ennek okát, a munkálatok eredményét és a teendő javaslatokat a nyilvánosság elé terjeszteni sziveskedjék oly célból, hogy már előbb alapos tájékozás legyen szerezhető a tervezett megoldásra nézve. Reméljük, hogy a nagybizottságnak a nyilvános bírálatnál nincs oka félnie.

— **Baleset.** Hir szerint Kachelmann Farkas bányatanácsos, aki Lucivna fürdőn nyaralt, onnan való távozáskor a kocsiból rosszul lépett ki és a lábát ficamította. Gyógykezelését végezté azonnal Budapestre utazott.

— **Garázdálkodó cigányok.** E hó 14-én délután Gábris Márton felső-bakai lakos Katalin leányával és Jakubik Pál alsó-bakai lakossal a városból hazafelé menet a Kohári utca végén cigányok által megtámadva lett. A cigányok bottal, kővel és késsel Gábris Mártonon életveszélyes sebet ejtettek. A támadók közül négyet elfogtak, a többi elmenekült. Alsóbaka nem messze van tőlünk, jó lesz vigyázni.

— **Telefon Ipolyságon.** Az állami telefon Ipolyságon már be lett vezetve. Az állami vonal ma-holnap át lesz adva a közforgalomnak s nincs kizárva, hogy a törvényhatósági telefon is megvalósul a közel jövőben.

— **Megjutalmazott tanító.** A F. M. K. E. közgyűlése a magyar nyelv sikeres oktatásáért Csorba Ödön bankai tanítónak 200 korona jutalmat szavazott meg.

— **Konok öngyilkos.** A mult héten pénteken este beállított egy asszony a hegybányai községi pásztorlakba és szállást kért. A pásztor nemcsak szállást, de vacsorát is adott neki. Annak elfogyasztása után az asszony kiment a pásztor házból. Nemsokára a pásztor segélykiáltásokat hallott s amikor kiment, az asszonyt a ház alatti tóban látta kétségbeesetten vergődni. Gyorsan segítségére sietett és kimentette a vízből. Az öngyilkosjelölt azonban dulakodni kezdett s amikor a pásztor kezeiből kiszabadult, újból a tóba vetette magát. A pásztor újból megkísérelte kimentését, de amikor az asszony konokságát látta, kénytelen volt felhagyni mentési kísérleteivel, mert attól kellett tartania, hogy az öngyilkos a mély vízbe őt is maga után rántja. Minthogy mások segítségül nem jöttek, az asszony a vízbe fult. Másnap megállapították, hogy az asszony egy steffultói illetőségű elzüllött asszony, aki állandóan részeg volt s az öngyilkosságot is valószínűség szerint paralitikus rohamában követte el.

— **Dijtekézés.** A Baumann féle kuglizó társaság által szeptember 15-én tartott díjtekézés eredménye a következő: első lett Szécsi Géza, második Tornyai Béla, harmadik Dalos József, negyedik Kadlec Antal, ötödik Havas Gyula, hatodik Sugár Gyula, hetedik Kolcsi János, nyolcadik Vince János.

— **Visszautasított megredelés.** A kereskedelmi forgalomban gyakran felmerülő kérdésben döntött legutóbb a kuria. Kimondotta, hogyha több árut küld az eladó, mint amennyi megrendelve lett, ez esetben csak a többletet lehet az eladó rendelkezésére visszabocsátani.

— **Vadászati jog.** Gyökös község vadászati joga szeptember 27-én a község házán megejtendő árverés útján fog be beadatni 1908. január 1-től kezdődő 6 évre. A kikiáltási ár 74 korona.

APRÓSÁGOK

Megtakarítások.

A városházán az idén nagyon sokszor lehetett hallani, hogy takarékoskodni kell. A sok takarékoskodásnak az lett a vége, hogy a jövő esztendőben is 86 % pótdadót fizetünk, mint az idén.

Igazán üres frázisokkal dobálódzó izgága ember állíthatja csak, hogy ez nem szép eredmény.

Kertészet.

A mult évi számadás szerint a hótörések jövedelmeiből a faiskola bekerítésére 3019 kor. 68 f. lett bevételezve és 2958 kor. 68 f. kiadva. Ezenkívül kertészetre és fanemesítésre ki lett még adva 4908 kor. 42 f. A mult évi kertészkedésünk tehát 7867 kor. 10 f.-be került. A bevétel pedig 25 kor. 36 f. volt. Ugy-e elég szép kertészkedés ez?

A polgármesteri kijelentések.

Csak nem régiben közöltük, hogy a polgármester kijelentései megbízhatatlanok.

Ezt követőleg a szeptemberi közgyűlésen közölte a polgármester a bizottsági tagokkal, hogy a tűzörség és egyházi szénészek ügyének javasolt megoldása tekintetében megállapodásra jutott az alparancsnokkal és a tűzoltóság a felelősséget a tűzrendészet tekintetében el is vállalta.

Most Künsztler János alparancsnok a „Selmebányai Híradó“-ban nyilatkozik, arról, hogy sem őnem jutott megállapodásra a polgármesterrel a javasolt irányban, sem a tűzoltóság nem vállalt felelősséget a polgármester által javasolt megoldás esetére.

Sohasem hittük volna, hogy ilyen hamar nyer beigazolást előadásunk.

Az egész dologban az az érdekes, hogy ez a kis komédia a hivatalos közlönyben játszódik le és hogy a tűzrendészetért most már a szavak szerint senki sem felelős.

Csehek az ujjáron.

A városi közgyűlésen folyó hó 10-én oly határozatot hoztak, a mellyel a tűzoltóságot alaposan kijátszották. Kilett mondvá, hogy ezután az ujjáron csak egyházi zenészek lesznek, a kikhez a tűzoltóságnak semmi köze. Egyházi zenészek alatt természetesen a városban ácsorgó cseheket kell érteni. Hiába egyes városi urak nem tudnak megválni a cseh bandától. Bár ezek egytől-egyik beadták már a lemondásukat, távozni nem engedik őket. A tűzoltók nagyon föl vannak háborodva a határozat miatt, mert ők azt kívánták, hogy az ujjáron is és az őrtanyán is 3—3 tagu tűzörség le-

gyen. Azt kívánták, hogy az egyházi zene és a tűzörség választassék el egymástól. Ezért lemondtak az 5 cseh zenész tűzörről, akik a városnak évi 4500 koronába kerültek. Ha az egyháznak szüksége van zenészekre, ez ellen a tűzoltóságnak sohasem volt és nincs is kifogása, de hogy a cseheket tűzörök címén a tűzoltó parancsnokságnak varják megint a nyakába, ez ellen a tűzoltók tiltakoznak. Ezért kellett az ujjáron tűzörség helyett egyházi őrséget szervezni és az ellenőrzési teendőket a kar-nagyra bízni.

FURCSASÁGOK.

Balekky Aladár levele

k. Ismerőseihez.

Hölgyeim, a gyarló ember nem kerülheti el sorsát. Én ugyanis az Önök lelkiüdvösségeért megakartam tenni azt, hogy jövőre lemondok a levélírásról. De hiába! . . . A Szerkesztő? az egy megkorrigálhatatlan bácsi, aki előtt nincs s. entebb, mint a Selmei Ujság s mit sem törődik azzal, hogy a munkatársak gyómra üres, csak a lap legyen tele. . . És aztán k. Hölgyeim! ugy a nyakára tud hágni a munkatársának, akáresak egy magamfajta akadémikus a havi gázsijának.

A napokban is azt írja: — Barátom, elvárom, hogy a csütörtöki számban legyen egy leveled.

No tessék! Hát nem borzasztó ez? Hisz, annyi a nyakamon a *re* és *in* stancia, hogy azt sem tudom hol áll a fejem? Egy felől a pótvizsgáim, másfelől a lányos mamák barátságos meghívásai egy-egy meleg csokoládéra, egészen elfoglalnak. Mindezek tejébe a Mamuskám is beiratott a tánciskolába, hogy a jelenleg igen kedvelt gentry bostont megtanuljam. És ezt egy cseppet sem bántam meg, mert a táncitanító, aki a „Magyarországi Táncitanítók Egyletének“ r. tagja, üres óráiban korrepetitor. Így most éppen a váltójogi pótvizsgámra készít elő. Már eddig megtanultam, hogy anya, ki a lányát bálba viszi — *kibocsátó*. A leány, aki táncolni megy — *elfogadó*. A táncos a — *forogató*. A leány, ha nincsen hozománya — *üres forogtmány*; míg a táncos, aki a cecchet fizeti — *névbeesülési fizető*. Az a táncos pedig, aki a szupé csárdás második részét átengedi — *engedményező*. Csók a leány hátán — *hátrát*. A mama uszálya a — *toldal*. A mama figyelmeztetése, hogy elég a tánc — *óvás*. Üres hely a mama mellett — *telephely*. A táncosnőt mikor a helyére vezetik — *telepítés*. Hozomány, amelyik nincs — *lényeges kellék hiánya*. A táncosnő — *látraszólo váltó*. Meghívó a bálba — *sommás végzés*. Báli ruhaszámlának visszautasítása a papa részéről — *kifogás*. . . . No de én azt hiszem, hogy ilyen széles körű és alapos tudás mellett, nem is eshetik már a pótvizsgán ellenem kifogás; ugy hogy jövőre . . . ah!!! jövőre már nem Balekky, hanem Firmakky Aladár leszek. Addig is óh terrassz bájos, bájosabb és legbájosabb hölgyvilága, kézesókját küldi Önöknek

Balekky Aladár.

472. sz. 1907.

Arverési hirdetmény.

Aloírott kir. végrehajtó ezennel köz-
hírré teszi, hogy a selmeci kir. járás-
biróságnak 1907. V. 149/22. c. vég-
zése folytán néhai Kubányi József
hagyatéki esődtömegéhez tartozó a
esődleltár 662—716 és 3013—3025.
tétéle alatt felvett és 1672 kor. 60
fillerre becsült butorok és borok **1907.**
évi szeptember 27-ik napjának dél-
előtti 10 órakor Selmecebányán néhai
Kubányi József volt lakásán a legtöb-
bet ígérőnek készpénz fizetés mellett
szükség esetén becsáron alul is birói
nyilvános árverésen eladatnak.

Kelt Selmecebányán, 1907. évi szept-
ember hó 17-én.

Óváry Dezső
bir. végrehajtó.

45. 1—1.

Igen tisztelt háziasszony!

— Tegyen kísérletet a —

MUNK-féle elsőrendű

szinszappannal.

Hatása páratlan!

VÉDJEGY: Orrszarvu és kasza.

MUNK SIMON

szappangyáros Saybusch 10. szám. Alapított 1846.

Jónevelésű,

1-2 polg., vagy

középisk. oszt.

végzett fiút, ki

legalább 14 esz-

:: tendős, ::

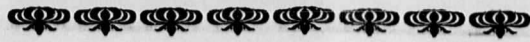
tanulóul

:: felvesz ::

Nádasy Ferenc

könyvnyomdája

Zólyom.

POLIVKA JÁNOS

ügynöki irodája
ZÓLYOM, Bethlenutca 200. sz.

Az Alfa Separator r.-t. tejjgazdasági gép-
gyárának felső magyarországi vezérképvisé-
lője elvállal minden e szakmába vágó gépek,
szerszámok és alkatrészek szállítására vo-
natkozó megbízást.

Szállít:

Tejjgazdasági és tejszövetkezeti beren-
dezéseket, egyes gépeket és alkatrésze-
ket, mezőgazdasági gépeket, szerszá-
mokat és alkatrészeket, gőzgépeket és
gőzkazánokat, motorokat, mérlegeket
minden nagyságban, varrógépeket és
alkatrészeket, (tűket és gépolajat.)

Gazdasági kötélárúk, vízhatlan ponyvák,
fedéllemez és kátrány, kútszivattyúk, víz-
vezetékek, csövek és alkatrészek, gummi és
kendertömlők.

Szerszámok gépész, lakatos, kovács és más
iparosok részére, ruggyanta bélyegzők, acél-
és sárgaréz bordák, szövő.

Irodájában elfogad biztosítást, tűz, jég
élet, betörés, lopás és baleset ellen.

Használt gépek, szerszámok, vörös-,
sárgaréz és fémvétel és eladás.

*Árjegyzékkel, költségvetéssel, tervrajz-
zal, szükséges szaktanácsokkal a t. ér-
deklődőknek díjmentesen állók ren-
delkezésére.*

Hivatkozva sok évi gyakorlatomra, kérem
a n. é. közönség bizalmát s támogatását.

Kiváló tisztelettel
POLIVKA JÁNOS
ügynök.

818.

Uj találmány!

Tyukszemirtó.

Sztán János vasuti kocsirendező
tyukszemirtót talált
fel, mely őt magát sok évi szenvedés-
től szabadította meg. Számosan tettek
már próbát vele s nagyon sok barátja
hálás neki, amiért e szerrel gyógyította.

A zsiradékkal naponta 2-szer kell
bekenni a tyukszemet, vagy megke-
ményedett bőrt s azt **4 nap alatt**
gyökeresen kiirtja.

Egy kis doboz ára 60 fillér

Megrendelhető, illetve kapható a fel-
találónál:

Sztán Jánosnál Zólyom.

Ezen kívül kapható Selmecebányán
ifj. Weisz Samu üzletében (Kisvásártér.)

Selmecebánya

és

Hont vármegye

közügyeinek

őszinte és bátor

szószólója

a

Selmeci Ujság.

Szerkesztőség:

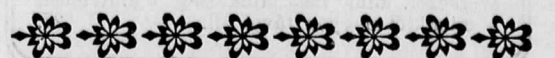
Selmecebánya, Deák Ferenc-u. 2.

kiadóhivatal:

Nádasy Ferenc Zólyom,

hová a hirdetési díjak s vidéki

előfizetési pénzek küldendők.

Felhívás!

Az „Első Selmebányai Ing- és Fehérneműgyár részvénytársaság“ t. c. részvényesei felkértek, hogy a részvények névértékének 30 %-át, azaz részvényenkint 60 K-t harmadik részlet fejében az alakuló közgyűlés határozata alapján folyó évi szeptember 1-ig a Selmebányai Kereskedelmi és Hitelintézetnél lefizetni sziveskedjenek.

Azon részvényesek, kik a fizetést a kitűzött határidőre nem teljesítik, a kitűzött határidőtől kezdve 6 %-os késedelmi kamatot tartoznak fizetni. Amennyiben pedig valamely részvényes a fizetést a kitűzött határidőtől számított 30 nap múlva sem teljesítené, az igazgatóság a késedelmeseket a fizetésnek 8 nap alatti teljesítésére ajánlott levélben felhívja.

Azon részvényeket, melyekre a fizetés ekkor sem teljesítették, az igazgatóság semmieseknek nyilváníthatja és a megsemmisített részvények tulajdonosai a már teljesített befizetések tekintetében — a kereskedelmi törvény 153. §. rendelkezéseinek fentartásával — minden igényüket elvesztik. Az igazgatóság a megsemmisített helyett új részvényeket bocsáthat ki; az ekként eredményezett többlet a társaság tartalékalapjához csatolandó.

Selmebánya, 1907. augusztus 15-én.

37 3-1

Az igazgatóság.

Teljes ellátást keresek

kizárólag keresztény uri családnál. Főkellék a tisztaság. — Ajánlatok az ár megjelölésével **Malkó Rezső Selmebánya.**

40 1-1

Egyedül csak a
Singer Co.

varrógép részvénytársaságnál kaphatók.

Fióküzlet minden nagyobb városban.

Selmebánya: Kossuth-Lajos-tér 4.

Szives figyelmeztetésül! Minden varrógép, melyet más varrógép üzlet „Singer varrógép“ elnevezés alatt forgalomba bocsát, csak utánzata egyik régebbi szerkezetűnknek, amely családi gépeink új szerkezeténél fogva úgy szerkezet, mint használhatóság tekintetében a mienktől nagyon távol áll. 27.

Nádosy Ferenc Zólyom.

Motorerőre berendezett könyvnyomda.

Könyvkötészet. Nyomtatvány-raktár. Ruggyanta-bélyegzők. Lapkiadóhivatal.

TELEFON 11.

MODERN GÉPEKKEL,

□ nagymennyiségű □
□ BETŰANYAGGAL □

◦ felszerelt motorerőre berendezett ◦

KÖNYVNYOMDÁM

minden e szakmába vágó munkát

⇌ gyorsan s pontosan szállít. ⇌

▽△▽

Vállalatom a kor színvonalán áll s

a felvidék egyik elsőrangú könyv és

══ műnyomó intézete. ══

△▽△

Munkáim izléses, pedáns kivitelére

══ nagy gondot fordítok ══

Bérbeadó lakás.

A Hell házban egy négy utcai szobából, konyha és hozzátartozó mellékhelyiségekben álló másodemeleti lakás november hó 1-től kezdődőleg kiadó. Bővebb tájékozás dr. Ungár Kálmán ügyvéd irodájában kapható.

Ház eladás.

Az Iparos-u. IV/235. sz. ház, mely szép emeletes lakással, hozzá való mellékhelyiségekkel, légszuszvillagítással, két földszinti lakással és nagy gyümölcsös kerttel bir, ugyanott IV/237. számú ház, mely szép földszintes lakással, hozzá tartozó mellékhelyiségekkel, légszuszvillagítással, virágos és kis gyümölcsös kerttel bir, szabadkézből eladó.

Bővebbet

Holvay Károlynál, Selmebánya.

36 3-1